

ΣΚΗΝΟΒΑΣΙΕΣ -- Θεατρική Ανασκόπηση: Θεσσαλονίκη 2017

 theatreviewer.blogspot.gr/2017/12/2017_29.html

(29-12-2017)

Γράφει ο Κορνήλιος Ρουσάκης

Μια **θεατρική ανασκόπηση** της χρονιάς που φεύγει!

Όσα είδαμε στη Θεσσαλονίκη, αυτά που αγαπήσαμε, αυτά που θα θυμόμαστε και όσα θα ξεχάσουμε...

Ιανουάριος 2017

Ποδαρικό στη νέα χρονιά έκαναν δύο ομάδες της πόλης. Η Ομάδα Τέχνης Oberon πρότείνει "Δούλες" του Ζενέ στο Θέατρο Αυλαία και η Ubu Art Crew "Κόσμους σε Πόλεμο" στο πάντα ανήσυχα δημιουργικό Vis Motrix Performance Studio.

Ο Ιανουάριος σηματοδότησε και το κλείσιμο του πολυσυζητημένου BlackBox της οδού Φλέμινγκ, ενός χώρου που στο σύντομο πέρασμα του από τη θεατρική ζωή της πόλης -μόλις δύομισι χρόνια- κατάφερε με τις προτάσεις, τις μετακλήσεις και το καταιγιστικά εναλλασσόμενο ρεπερτόριο του να δημιουργήσει μια χαρακτηριστικά αναγνωρίσιμη ταυτότητα, κυρίως στο νεανικό κοινό της πόλης. Για την ιστορία, η πρώτη παράσταση του BlackBox ήταν τα "Γράμματα αγάπης στον Στάλιν" του Juan Mayorga, σε σκηνοθεσία Δημήτρη Μυλωνά (πρεμιέρα: 26 Σεπτεμβρίου 2014) και η τελευταία "Dorian Gray" του Όσκαρ Ουάιλντ, σε σκηνοθεσία Εμμανουήλ Μανιού. (τελευταία παράσταση: 29 Ιανουαρίου 2017)

Φεβρουάριος 2017

Ο μήνας αυτός έφερε στην πόλη μια παράσταση που σφράγισε τη θεατρική χρονιά: "Γκιακ" του Δημοσθένη Παπαμάρκου, σε σκηνοθεσία Γεωργίας Μαυραγάνη, από το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος, στο Μικρό Θέατρο Μονής Λαζαριστών. Σόκαρε, συζητήθηκε, αγαπήθηκε, μεταφέρθηκε εκτός των τειχών.

Δύο παραστάσεις ξεχώρισαν -κυρίως- χάρη στην υπογραφή των σκηνοθετών τους: "Ανεμοδαρμένα ύψη" της Έμιλυ Μπροντέ, σε σκηνοθεσία Γιάννη Καλαβριανού (Θέατρο Ε.Μ.Σ.) και "Αρρώστια της νιότης" του Φέρντιναντ Μπρούκνερ, σε σκηνοθεσία Δημήτρη Λάλου (Θέατρο Αμαλία).

Μάρτιος 2017

Δύο παραστάσεις για την αναζήτηση της ελπίδας, σε έναν κόσμο που η ελπίδα έχει χαθεί: "Burn Baby Burn" της Carine Lacroix, από την ομάδα "Προσεχώς Subway" στο Θέατρο Τ της οδού Φλέμινγκ και "Το ψωμί της Νινευί" των Αντώνη και Κωνσταντίνου Κούφαλη, σε σκηνοθεσία Δημήτρη Μυλωνά, στο Θέατρο Αμαλία.

Απρίλιος 2017

Απόλυτα ταυτισμένος με την καθιερωμένη πασχαλινή "επέλαση" των αθηναϊκών -και όχι

μόνο- θιάσων ο Απρίλιος έφερε στην πόλη: τον "Καλιγούλα" του Δημοτικού Θεάτρου Πειραιά, με τον Γιάννη Στάνκογλου, το απόλυτο ερμηνευτικό κουαρτέτο (Μαρκουλάκης- Παπασπηλιόπουλος-Γουλιώτη-Μιχαλοπούλου) του "Θεού της σφαγής" της Γιασμίνα Ρεζά, το "Χορεύοντας στη Λούνασα" του Φρίελ, από το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Κοζάνης (το πιο παραγωγικό Δημοτικό Θέατρο στην Ελλάδα αυτή τη στιγμή, με παραγωγές ουσίας και υψηλής αισθητικής), το γλυκόπικρο "Δηλητήριο" της Λοτ Φέικεμανς, στο Φουαγιέ του Θεάτρου της Ε.Μ.Σ., την σοκαριστικά αλληγορική "Αγαπητή Ελένα" της Λουντμίλα Ραζουμόβσκαγια, σε σκηνοθεσία Ελένης Σκότη, από το Θέατρο Επί Κολωνώ.

Μάιος 2017

Η Πειραματική Σκηνή της "Τέχνης", συνεχίζοντας τον νομαδικό της βίο, επανήλθε με το "Τέλος του παιχνιδιού" του Σάμουελ Μπέκετ, που ανέβηκε σε συνεργασία με το Θέατρο Τ. Σκηνοθέτησε η Γλυκερία Καλαϊτζή, ενώ τους κεντρικούς ρόλους ερμήνευσαν ο Δημήτρης Ναζίρης και η Έφη Σταμούλη.

Απόλυτα ταυτισμένο με την Πειραματική Σκηνή το Θέατρο Αμαλία -που ξεκίνησε μια νέα, δυστυχώς βραχυχρόνια, θεατρική πορεία υπό νέα καλλιτεχνική διεύθυνση, τον Σεπτέμβριο του 2016-, αποχαιρέτησε άδοξα -κι ελπίζουμε προσωρινά- τη θεατρική ζωή της πόλης με το καταγιστικό "ΓΛΥΜ" της ομάδας C For Circus.

Ιούνιος 2017

Αρχή καλοκαιριού, στο μεταίχμιο των δύο θεατρικών σεζόν, οι πρόβες των καλοκαιρινών σχημάτων στο φόρτε τους. Η προγραμματισμένη μετάκληση της παράστασης "Ρίτα & Ντύλαν & Φαίδρος & Φάμκε" -το νέο ακυκλοφόρητο έργο του Αύγουστου Κορτώ- ακυρώθηκε την τελευταία στιγμή κι έτσι μοναδική θεατρική πρόταση του μήνα ήταν η έναρξη της δεύτερης χρονιάς παραστάσεων της εντυπωσιακής καλλιτεχνικής κι εμπορικής επιτυχίας του Κρατικού Θεάτρου "Επτά επί Θήβας".

Ιούλιος 2017

Κάτι νέο κι ελπιδοφόρο ήρθε να προστεθεί στα ήδη υπάρχοντα καλοκαιρινά θεατρικά φεστιβάλ(;) της πόλης. Το 1ο Διεθνές Φεστιβάλ Δάσους γεννήθηκε μέσα από το προϋπάρχον Φεστιβάλ Δάσους που διοργανώνει από το 2015 το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος, σε μια προσπάθεια να δοθεί μια αναγκαία ανάσα εξωστρέφειας στο ομολογουμένως αρκετά περιχαρακωμένο θεατρικό τοπίο της πόλης.

Ενταγμένη στο επιχειρησιακό πρόγραμμα "Κεντρική Μακεδονία 2014-2020" του ΕΣΠΑ, η διοργάνωση φιλοξενεί παραγωγές διεθνούς εμβέλειας από το εξωτερικό. Αυτή την πρώτη πιλοτική χρονιά το κοινό της πόλης είδε κι αγάπησε: δύο παραστάσεις από το πολωνικό Teatre Zar του Ινστιτούτου Γκροτόφσκι -"Medeas on getting across" και "Armine, Sister", τη "Ρόζα Μπερντ" του Γκέρχαρτ Χάουπτμαν, από το Σλοβένικο Λαϊκό Θέατρο και τους "Πλαστικούς ήρωες" του Ariel Doron, από το ισραηλινό Hanut 31 Theatre.

Αύγουστος 2017

Ο μήνας αυτός συνδέθηκε με δύο ετερόκλητα πρόσωπα που αποτέλεσαν -για διαφορετικούς λόγους το καθένα- τη θεατρική σφραγίδα αυτού του καλοκαιριού: την Καρυοφυλλιά Καραμπέτη και τον Τζίμη Πανούση. Η Καραμπέτη συνεργάστηκε για πρώτη φορά με τον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου στους "Πέρσες" του Άρη Μπινιάρη, σε μια παράσταση που αντιμετώπισε το αρχαίο κείμενο ως μια παρτιτούρα ανατολίτικης μουσικής. Ο Πανούσης συνεργάστηκε με το Εθνικό Θέατρο σε μια μουσικοθεατρική διασκευή της "Ειρήνης" του Αριστοφάνη, σε μουσική Νίκου Κυπουργού και λιμπρέτο Δημοσθένη Παπαμάρκου.

Σεπτέμβριος 2017

Τελευταία πρόταση παράστασης ανοιχτού χώρου: η αμφίσημη και πικρά ειρωνική "Άλκηστη" του Ευριπίδη, σε σκηνοθεσία Κατερίνας Ευαγγελάτου, από το Εθνικό Θέατρο. Η παράσταση επιχείρησε να αναδείξει τη συνύπαρξη του ρεαλισμού και της ποίησης, του πικρού σαρκαστικού χιούμορ και της αγωνίας του ανθρώπου μπροστά στον Θάνατο. Εναρκτήρια πρόταση παράστασης κλειστού χώρου: απολαυστικό ρεσιτάλ εναλλαγής ρόλων του Μάκη Παπαδημητρίου και του Γιώργου Χρυσοστόμου στην κωμικοτραγωδία της Μαρί Τζόουνς "Πέτρες στις τσέπες του".

Οκτώβριος 2017

Ο θεατρικός Οκτώβριος φέρει παραδοσιακά τη σφραγίδα των Δημητρίων.

Αυτή τη χρονιά ξεχώρισαν: η σκληρά ρεαλιστική "Στέλλα κοιμήσου" από το Εθνικό Θέατρο, σε σκηνοθεσία Γιάννη Οικονομίδη, ο "χειροποίητος" "Γλάρος... αυτό ήθελα να πω", από τους HashArt Theater Group, σε σκηνοθεσία Κώστα Μπάρα, η παράσταση "Lippy", από την ιρλανδική ομάδα Dead Center και το καρτουνίστικο "Μαύρο χιόνι-Το ημερολόγιο ενός μακαρίτη", σε σκηνοθεσία Κώστα Φιλίππου.

Εκτός Δημητρίων: Γέμισαν θέατρα, συζητήθηκαν κι αγαπήθηκαν, η συνύπαρξη της Ρούλας Πατεράκη-Μπέτυς Λιβανού στο κινηματογραφικής αισθητικής θρίλερ "Τι απέγινε η Μπέιμπε Τζέην;" και τα -με άρωμα θεατρικών μπουλουκιών και με το βάρος μιας εμφυλιακής καταχνιάς- "αμάραντα" της εξαιρετικής ομάδας bijoux de kant.

Στα παραθεατρικά παραλειπόμενα αυτού του μήνα, η παράνοια των διαμαρτυριών έξω από θέατρα της πόλης. Την "τιμητική" τους φέτος είχαν οι παραστάσεις: "Η ώρα του διαβόλου" του Φερνάντο Πεσσόα, σε σκηνοθεσία Γρηγόρη Αποστολόπουλου και "Εκκλησιάζοντες" των Μιχάλη Δαρνάκη και Μαρίας Λαφτσίδου, σε σκηνοθεσία Μαρίας Λαφτσίδου.

Η θεατρική ζωή της πόλης έζησε βραδιές απείρου κάλλους με μαζώξεις διαμαρτυρόμενων, που κραδαίνοντας σταυρούς, κομποσκοίνια, ταμπόurla, σημαίες, ρόπαλα -και ότι άλλο βρήκαν πρόχειρο για να κάνουν μεγαλύτερη εντύπωση και να κερδίσουν περισσότερα λεπτά προβολής σε μεσημεριανές εκπομπές- κατασκλήνωσαν για μέρες έξω από τα θέατρα εκτοξεύοντας απειλές και ύβρεις κατά ηθοποιών, εργαζομένων και θεατών και παρεμποδίζοντας την πραγματοποίηση των παραστάσεων. Ένα κρεσέντο σκοταδισμού, με κιτς αισθητική...

Νοέμβριος 2017

Δεύτερο "στίγμα" Γιάννη Οικονομίδη -μετά το "Στέλλα κοιμήσου" του Εθνικού τον προηγούμενο μήνα- αυτή τη φορά από την Εταιρεία Θεάτρου Γκραν Γκινιόλ και τον Στάθη Μαυρόπουλο. Πολυζητήθηκε το "Σπιρτόκουτο" που ανέβηκε στο Αυλαία και το ίδιο έγινε και με τον ιδιαίτερο και αμφιλεγόμενο "Ριχάρδο Β" της Έφης Μπίρμπα και του Άρη Σερβετάλη, που γέμισε για πέντε ημέρες ασφυκτικά το τεράστιο Αριστοτέλειον.

Αξιόλογο δείγμα στο πεδίο της "εγχώριας" παραγωγής -αφού η θεατρική Θεσσαλονίκη συχνά γοητεύεται κι εύκολα παραδίδεται στις σειρήνες των (κυρίως εξ Αθηνών) φιλοξενούμενων παραστάσεων- η συμπαραγωγή του Θεάτρου Τ και του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Κοζάνης, στο ψυχολογικό θρίλερ "Στον πάγο" της Μπραϊόνι Λίβερι.

Δεκέμβριος 2017

Η θεατρική χρονιά κλείνει με δύο ιδιαίτερες στιγμές: η Γιώτα Φέστα "ανηφορίζει" στη Θεσσαλονίκη για να συνεργαστεί με το εξαιρετικά παραγωγικό Θέατρο Τ, στον "Γυάλινο κόσμο", σε σκηνοθεσία Γλυκερίας Καλαϊτζή και ο Χρήστος Χατζηπαναγιώτης -μόνος στη σκηνή- δίνει φωνή στο πρώτο θεατρικό έργο του Μάνου Ελευθερίου "Ο πατέρας του Άμλετ".

ΟΙ ΑΝΔΡΙΚΕΣ ΕΡΜΗΝΕΙΕΣ ΠΟΥ ΞΕΧΩΡΙΣΑΜΕ (με αλφαβητική σειρά)

Ο **Γιώργος Γλάστρας** στα "Ανεμοδαρμένα ύψη" της Έμιλυ Μπροντέ, σε σκηνοθεσία Γιάννη Καλαβριανού.

Ο **Τάσος Δημητρόπουλος**, στο "Μαύρο Χιόνι-Το ημερολόγιο ενός μακαρίτη" του Μιχαήλ Μπουλγκάκοφ, σε σκηνοθεσία Κώστα Φιλίππου.

Ο **Δημήτρης Ναζίρης** στο "Frozen-Στον πάγο" της Μπραϊόνι Λέιβερι, σε σκηνοθεσία Γλυκερίας Καλαϊτζή.

Ο **Νικόλας Παπαδομιχελάκης**, στο "ΓΛΥΜ" της ομάδας C For Circus.

Ο **Οδυσσέας Παπασπηλιόπουλος**, στον "Θεό της σφαγής" της Γιασμίνα Ρεζά, σε σκηνοθεσία Κωνσταντίνου Μαρκουλάκη.

Ο **Στάθης Σταμουλακάτος**, στο "Στέλλα κοιμήσου", σε σκηνοθεσία Γιάννη Οικονομίδη.

ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ ΕΡΜΗΝΕΙΕΣ ΠΟΥ ΞΕΧΩΡΙΣΑΜΕ (με αλφαβητική σειρά)

Η **Ρούλα Πατεράκη**, στο "Τι απέγινε η Μπέιμπυ Τζέιν;", σε σκηνοθεσία Απόλλωνα Παπαθεοχάρη.

Η **Σοφία Σακελλαρίου**, στο "Γελώντας άγρια" του Κρίστοφερ Ντουράνγκ, σε σκηνοθεσία Νίκου Ορτετζάτου.

Η **Μαρία Σκουλά**, στα "αμάραντα" των Γλυκερίας Μπασδέκη και Παύλου Μάτεσι, σε σκηνοθεσία Γιάννη Σκουρλέτη.

Η **Έφη Σταμούλη**, στο "Τέλος του παιχνιδιού" του Σάμουελ Μπέκετ, σε σκηνοθεσία Γλυκερίας Καλαϊτζή.

Η **Έλλη Τρίγγου**, στο "Στέλλα κοιμήσου", σε σκηνοθεσία Γιάννη Οικονομίδη.

ΤΑ HIGHLIGHTS ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ

-- Το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος συμμετείχε με την "Οικογενειακή γιορτή", σε σκηνοθεσία Γιάννη Παρασκευόπουλου στο Φεστιβάλ Αθηνών 2017 και το "Γκιακ" παρουσιάστηκε στη Νέα Σκηνή του Εθνικού Θεάτρου στην Αθήνα.

-- Ομάδες και σχήματα της πόλης έλαβαν φέτος θεατρική επιχορήγηση, μετά την εκ νέου ενεργοποίηση του θεσμού των επιχορηγήσεων από την Υπουργό Πολιτισμού Λυδία Κονιόρδου. Επιχορήγηση έλαβαν: η Πειραματική Σκηνή της "Τέχνης" για την παράσταση: "Η επανένωση της Κορέας", η ομάδα Angelus Novus για τη "Θυσία του Αβραάμ", το Θέατρο Τ για τον "Γυάλινο κόσμο", η ομάδα Ars Moriendi για την παράσταση "Μου είναι μικρός αυτός ο τάφος", η ομάδα Προσεχώς Subway για την παράσταση "Μηχανή Άμλετ". -- Η Μιμή Ντενίση με την παράσταση "Σμύρνη μου αγαπημένη" κατάφερε να φουλάρει θέσεις και ταμεία με την τρίμηνη(!) παραμονή της στη Θεσσαλονίκη.

-- Τα Φεστιβάλ -όρος που πολλές φορές χρησιμοποιείται επιπόλαια και καταχρηστικά- εμφάνισαν αυξητικές τάσεις: Φεστιβάλ "Το Αυλαία πάει Αυλαία", Γιορτές Ανοιχτού Θεάτρου, Φεστιβάλ Δάσους και Διεθνές Φεστιβάλ Δάσους, Ανοιχτή Σκηνή-Φωνές της Πόλης από τον Δήμο Θεσσαλονίκης.

-- Χλιαρή ήταν η υποδοχή στην πολλά υποσχόμενη "Ρώσικη επανάσταση" του Τσέζαρις Γκραουζίνις, μετά την διετή αποθέωση των "Επτά επί Θήβας" του.

-- Δύο αγαπημένοι θεατρικοί χώροι έκλεισαν: το εναλλακτικό BlackBox της οδού Φλέμινγκ και το Θέατρο Αμαλία (μετά από μια ολιγόμηνη και πολλά υποσχόμενη προσπάθεια νέου ξεκινήματος)

-- Οι αγαπημένοι δίδυμοι -σήμα κατατεθέν της θεατρικής Θεσσαλονίκης- εξακολούθησαν να εμφανίζονται στο γνωστό θεατρικό τρίγωνο (Βασιλικό Θέατρο, Θέατρο Ε.Μ.Σ., Θέατρο Αριστοτέλειον) πριν από κάθε παράσταση.

ΟΙ ΠΡΩΤΙΕΣ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ

-- Ο πρώτος μονόλογος του Χρήστου Χατζηπαναγιώτη, στον "Πατέρα του Άμλετ, το πρώτο θεατρικό έργο του Μάνου Ελευθερίου.

-- Οι σκηνοθέτες Γιάννης Καλαβριανός και Γιάννης Μόσχος συνεργάστηκαν για πρώτη φορά με το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος.

-- Η πρώτη θεατρική συνύπαρξη επί σκηνής του Λάκη Λαζόπουλου και της Σοφίας Φιλιππίδου, στο "Απελπισίτο".

-- Το πρώτο θεατρικό κείμενο του -τελειόφοιτου του Τμήματος Θεάτρου της Σχολής Καλών Τεχνών του Α.Π.Θ.- Κωνσταντίνου Καυκάσιου "Το παγκάκι", παρουσιάστηκε στο Θέατρο Τ.

-- Το έργο της ολλανδής Λοτ Φέικεμανς "Δηλητήριο" παρουσιάστηκε για πρώτη φορά από το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος.

ΟΙ ΑΠΩΛΕΙΕΣ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ

Το 2017 "έφυγαν" από τη ζωή πρόσωπα που σφράγισαν με την καλλιτεχνική τους παρουσία τη θεατρική ζωή της χώρας. Δημιουργοί που είτε γεννήθηκαν στη Θεσσαλονίκη είτε πέρασαν από την πόλη καταθέτοντας το έργο τους, στο Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος και σε άλλες σκηνές.

Ο σκηνογράφος και ενδυματολόγος Φαίδων Πατρικαλάκης

Η συγγραφέας Λούλα Αναγνωστάκη

Η μεταφράστρια Γκάγκα Ρόσιτς

Η ηθοποιός Ζωή Λάσκαρη

Ο συγγραφέας Κώστας Μουρσελάς

Η σκηνογράφος και ενδυματολόγος Αφροδίτη Κουτσουδάκη

Η ηθοποιός Καίτη Παπανίκα

Ο ηθοποιός Γιάννης Κρανάς

Ο σκηνοθέτης και ηθοποιός Αχιλλέας Ψαλτόπουλος

Η ηθοποιός Ευαγγελία Σαμιωτάκη

Ο σκηνοθέτης Νίκος Κούνδουρος

Ο ηθοποιός Θέμης Μάνεσης

Ο ζωγράφος Δημήτρης Μυταράς

Ο συνθέτης Λουκιανός Κηλαηδόνης

Ο σκηνοθέτης και ακαδημαϊκός Σπύρος Α. Ευαγγελάτος

Ο σκηνογράφος και ενδυματολόγος Γιώργος Ασημακόπουλος